

Avdelningen för statistik och jämförelser
Lena Johansson

Kvalitetsdeklaration

Statistik om spädbarnsföräldrars rökvanor 2015

Ämnesområde

- Hälsa- och sjukvård

Statistikområde

- Hälsa och sjukdomar

Produktkod

HS0106

Referenstid

2015

Innehållsförteckning

Kvalitetsdeklaration	1
Statistik om spädbarnsföräldrars rökvanor	1
Ämnesområde.....	1
Statistikområde	1
Produktkod.....	1
Referenstid.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Statistikens kvalitet.....	4
1 Relevans	4
1.1 Ändamål och informationsbehov.....	4
1.2 Statistikens innehåll.....	4
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig.....	6
3 Aktualitet och punktlighet	6
3.1 Framställningstid	6
3.2 Frekvens	6
3.3 Punktlighet.....	6
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	6
4.1 Tillgång till statistiken	6
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	6
4.3 Presentation	6
4.4 Dokumentation	6
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	7
5.1 Jämförbarhet över tid.....	7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	7
5.3 Sam användbarhet i övrigt.....	7
5.4 Numerisk överensstämmelse	7
Allmänna uppgifter.....	7
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik.....	7
B Sekretess och personuppgiftsbehandling.....	7
C Bevarande och gallring.....	7
D Uppgiftsskyldighet	7
E EU-reglering och internationell rapportering.....	7
F Historik	8
G Kontaktuppgifter	8

***Bilagor*..... 9**

Statistikens kvalitet

1 Relevans

Det finns ett samband mellan tobaksrök i miljön och utveckling av luftvägssjukdomar hos barn. Statistiken om föräldrars rökvanor under barnets första levnadsår ger ett kunskapsunderlag som stöd för åtgärder för att minska rökningen i denna grupp.

1.1 *Ändamål och informationsbehov*

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistiken syftar till att allmänhet och samhällsaktörer är informerade om förhållanden och utveckling inom hälsa, vård och omsorg, så att en saklig debatt kan föras och underbyggda beslut fattas.

1.1.2 Statistik användares informationsbehov

Statistiken används av externa användare så andra statliga myndigheter, landsting, kommuner, mödra- och barnhälsovården, journalister, allmänheten och intresseorganisationer samt internt av Socialstyrelsen.

1.2 *Statistikens innehåll*

Totalundersökning ifrån samtliga cirka 1800 barnavårdscentraler (BVC) i Sverige.

1.2.1 Objekt och population

Rökvanor bland spädbarnsföräldrar avseende barn i Sverige, cirka 115 000 per år. Mängdstatistik, det vill säga aggregerade data på kommunnivå.

1.2.2 Variabler

- Rökning bland föräldrar samt rökare i barnets hemmiljö till barn vid 0–4 veckors ålder
- Rökning bland föräldrar samt rökare i barnets hemmiljö till barn vid 8 månaders ålder

1.2.3 Statistiska mått

Antal och andel (%).

1.2.4 Redovisningsgrupper

Regional redovisning görs för län, kommun och kön.

1.2.5 Referenstider

Årligen, från och med 1999. Aktuell publikation avser barn födda 2015.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Vid uppföljning och rapportering av stora datamängder kan det inte utslutas att journaluppgifter saknas vid den årliga sammanställningen. Ett mindre antal journaluppgifter är även svåra att bedöma. Det finns flera orsaker till bortfall eller till att journaler inte är bedömningsbara. Förutom brister i journalföring finns cirka 400 adoptivbarn där uppgifter om spädbarnsföräldrars rökvanor saknas.

År 2013 skickade Stockholms läns landsting bristfälliga uppgifter för flera kommuner. För de kommuner i Stockholms län som inte uppfyllde kvalitetskriterierna användes föregående års värde för att skatta uppgifter för riket som helhet.

För barn födda 2013–2015 skickade landstinget i Värmlands län inte in några data och föregående års uppgifter användes för att skatta värden för riket. Samma sak gällde för landstinget Uppsala år 2015.

Skattade värden för Värmland redovisas inte på läns- eller kommunnivå 2013–2015, för Uppsala 2015 och för Stockholm år 2013, däremot ingår de i beräkningen av variabelers värde på riksnivå.

År 2015 redovisades inte vissa uppgifter vid 8 månaders ålder för Jämtland samt vid 0–4 veckors ålder för Kalmar på läns- och kommunnivå på grund av kvalitetsbister i data.

2.2 Osäkerhetskällor

Högt bortfall i data från vissa landsting.

2.2.1 Urval

Inget urvalsförfarande förekommer.

2.2.2 Ramtäckning

Inget täckningsproblem förekommer.

2.2.3 Mätning

Totalundersökning. Uppgifter insamlas på elektroniska blanketter som fastställts av Socialstyrelsen.

2.2.4 Bortfall

Barnvårdscentralerna når cirka 99 procent av alla barn under det första levnadsåret och kontakten sker i samband med hälsoundersökningar. Uppgifter om spädbarnsföräldrars rökvanor anses vara representativa för den verkliga frekvensen i riket.

För åren 2013–2015 förekommer mycket bortfall i data som samlats in gällande rökvanor bland spädbarnsföräldrar. Flera landsting har haft problem med att leverera data vilket gör att det saknas statistik för flera län och amningsperioder. Se även avsnittet 2.1 om Tillförlitlighet totalt.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetning av primärmaterialet sker regionalt i barnhälsovården. Det inkomna materialet bearbetas av en konsult på uppdrag av Socialstyrelsen. Konsulten genomför olika numeriska kontroller, beräkningar och slutligen framtagandet av resultattabeller. Bearbetningens bidrag till fel i statistiken bedöms vara litet. Socialstyrelsen gör sedan ytterligare kvalitetskontroller av statistiken.

2.2.6 Modellantaganden

Förekommer inte.

2.3 *Preliminär statistik jämförd med slutlig*

Preliminär statistik tas ej fram.

3 **Aktualitet och punktlighet**

3.1 *Framställningstid*

Nio månader räknat från referensperiodens slut till publicering.

3.2 *Frekvens*

En gång per år.

3.3 *Punktlighet*

Publicering har skett enligt publiceringsplan.

4 **Tillgänglighet och tydlighet**

4.1 *Tillgång till statistiken*

Publikationen finns på Socialstyrelsens webbplats www.socialstyrelsen.se.

4.2 *Möjlighet till ytterligare statistik*

Specialbearbetningar på primärmaterial kan utföras, dock enbart på aggregerad nivå.

4.3 *Presentation*

Publikationen består av ett kortare faktablad med huvudresultaten (svensk och engelsk version) och en Excel-fil med fullständigt sifferunderlag, samt information om definitioner, ordlista, metod samt kvalitet.

4.4 *Dokumentation*

Dokumentation finns samlat på Socialstyrelsens webbplats, se www.socialstyrelsen.se/statistik/statistikefteramne/rokvanorblandspadbarnsforaldrar

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Från och med 1999 finns en obruten serie av rapporter om statistik om spädbarnsföräldrars rökvanor.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Goda möjligheter finns till regionala jämförelser.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

Eftersom data inte samlas in på individnivå med tillhörande personnummer är det inte möjligt att göra länknings till andra register.

5.4 Numerisk överensstämmelse

God överensstämmelse.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

C Bevarande och gallring

Ingen gallring görs av statistiken.

D Uppgiftsskyldighet

Skyldighet enligt författning föreligger ej. Dock har Socialstyrelsen i samråd med Landstingsförbundet rekommenderat (SOSFS 1986:9) landstingen att sammanställa uppgifter om spädbarnsföräldrars rökvanor och att vidarebefordra den regionalt sammanställda rapporteringen till Socialstyrelsen.

E EU-reglering och internationell rapportering

Finns ej.

F Historik

Statistiken om rökvanor bland spädbarnsföräldrar framställdes första gången 1999.

Från 2008 till 2013 publicerades statistiken om spädbarnsföräldrars rökvanor årligen i rapporten Amning och föräldrars rökvanor. Statistiken för spädbarnsföräldrars rökvanor och statistiken för amning publiceras numera i två separata rapporter.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Socialstyrelsen
Kontaktperson	Lena Johansson
E-post	Lena.johansson@socialstyrelsen.se
Telefon	Telefon: 075-247 44 70

Bilagor

Blankett för registrering av rökning

STATISTIK OM RÖKNING BLAND SPÅDBARNSFÖRÄLDRAR BARN FÖDDA 2015

Blanketten insändes till
barnhälsovårdsöverläkaren / motsvarande
senast januari 2017

BVC, kodnummer/kombikod etc.
Uppgiftslämnare: (namn BVC-sjuksköt)

SYFTET med rökregistrering är att få en kartläggning av hur många barn som dagligen utsätts för tobaksrök i hemmet. Med rökare menas att man dagligen röker 1 eller flera cigaretter/cigarrer/pipa. **Även de som alltid röker utomhus räknas som rökare.** Så kallade "feströkare" som endast röker någon enstaka gång "på fest" räknas inte som rökare.

Antal genomgångna journaler= Barn födda 2015 och inskrivna på BVC 2015-12-31

0 – 4 veckors ålder	JA	NEJ	VET EJ	Kontroll Ska vara lika med inskrivna BVC
Mor röker				
Far röker				
Rökare i barnets hemmiljö				

8 månaders ålder	JA	NEJ	VET EJ	Kontroll Ska vara lika med inskrivna BVC
Mor röker				
Far röker				
Rökare i barnets hemmiljö				

Läs separata anvisningarna noga. Om frågor kontakta Din Barnhälsovårdsenhet.